

Onderwerp

Vaststelling bestuursopdracht programma Flevoland natuurinclusief (PFNI)

Kern mededeling:

Op 22 juni 2021 hebben Gedeputeerde Staten de bestuursopdracht voor het programma Flevoland natuurinclusief (PFNI) vastgesteld. Hierbij worden Uw Staten geïnformeerd over de hoofdlijnen van de bestuursopdracht, aangaande:

- a) Het doel van het programma en de gekozen aanpak
- b) De organisatie en financiën
- c) De voorgestelde planning, inclusief momenten waarop Uw Staten betrokken zullen worden.

Mededeling:

Met het vaststellen van de bestuursopdracht PFNI hebben Gedeputeerde Staten opdracht gegeven tot het in werking stellen en verder uitwerken van het programma Flevoland Natuurinclusief (PFNI).

Met dit programma streven we op termijn (stip op de horizon is 2030, met een doorkijk naar 2050) naar een natuurinclusieve samenleving. Dit is een samenleving waarin schade aan de natuur wordt vermeden, de mogelijkheden van de natuur duurzaam benut worden, er meer natuur gerealiseerd wordt - ook buiten de natuurgebieden - en de economie toekomstbestendig is (omdat er niet langer sprake is van negatieve effecten op de natuur).

Daarbij is de Flevolandse natuur robuust en veerkrachtig en kan ze tegen een stootje. Natuur wordt breed gedefinieerd: het gaat om het groen in de hele provincie, ook in het stedelijk gebied, en niet alleen om de grote afgebakende natuurgebieden die samen het Natuurnetwerk vormen. In een dergelijke robuuste natuur kunnen zowel zeldzame als gangbare plant- en diersoorten die van nature in Flevoland voorkomen duurzaam voortbestaan. Ook is er ruimte voor beleving van natuur en biodiversiteit en levert de natuur op een duurzame manier grondstoffen.

Hoewel er reeds een stevig en professioneel natuurbeleid gevoerd wordt dat bijdraagt aan de realisatie van een natuurinclusief Flevoland is een vervolgstap nodig. Natuur en biodiversiteit moeten gericht hersteld worden en moeten daarnaast een vanzelfsprekend onderdeel uit gaan maken van ander beleid, zodat ze een basis kunnen vormen voor het aanpakken van andere maatschappelijke opgaven.

Hierbij is samenwerking met anderen geboden. De betreffende opgaven zijn immers niet alleen van de provincie Flevoland, maar van iedereen - alle overheden, maatschappelijke organisaties, grondeigenaren, bedrijven en burgers die in Flevoland thuis zijn.

Doel & aanpak

Het doel van het PFNI is een fysieke Flevolandse leefomgeving waarin a) sprake is van een robuuste natuur en rijke biodiversiteit, b) het belang van natuur en biodiversiteit duurzaam geborgd is in het provinciale beleid - met waar mogelijk doorwerking in het beleid van de andere decentrale overheden en van maatschappelijke partners - en c) op een duurzame manier gebruik maken van de kansen die het inzetten van de natuur biedt het uitgangspunt is bij het oppakken van maatschappelijke opgaven. Naar dit doel wordt in drie sporen toegewerkt:

Registratienummer

2800881

Datum

22 juni 2021

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Spoor 1: uitvoering nieuw natuurbeleid

In het PFNI worden ten eerste de opgaven uit vijf recent ingezette natuurbeleidstrajecten gerealiseerd:

- Bossenstrategie
- Actieplan biodiversiteit
- Exotenbestrijding
- Vermaatschappelijking van het natuurbeleid
- Kwaliteitsimpuls via het Programma Natuur (als gevolg van de stikstofcrisis)

Deze trajecten zijn eigenstandig opgezet, kennen een eigen proces en bevinden zich in verschillende stadia van de beleidscyclus. Er zijn wel duidelijke inhoudelijke en financiële raakvlakken, zowel onderling als met het reeds bestaande natuurbeleid. De vijf beleidstrajecten hebben bovendien gemeen - met uitzondering van het landelijke Programma Natuur - dat ze uitgaan van een brede definitie van natuur; het gaat niet alleen om het Natuurnetwerk. Ze zijn daarmee een aanvulling op het reeds bestaande natuurbeleid en het provinciale Programma Nieuwe Natuur.

Opname in het PFNI maakt het geïntegreerd oppakken van de opgaven makkelijker (een voorbeeld: bij het vitaliseren van bosgebieden kunnen we de bestrijding van invasieve exoten meenemen) en zorgt voor een goede samenhang met het bestaande natuurbeleid. Voor iedere opgave worden indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan de voortgang gemonitord kan worden.

Spoor 2: natuurinclusief maken van het provinciale beleid

Ten tweede zal het onderwerp natuurinclusiviteit gezien worden vanuit andere beleidsvelden. Dit doen we door te inventariseren hoe het behoud en herstel van natuur en biodiversiteit tot uitgangspunt kan worden gemaakt van de doorontwikkeling van de Flevolandse beleidsthema's en hoe dit onderdeel kan worden van het Flevolandse aanbestedingsbeleid. Op basis van deze inventarisatie, en eventuele verbeterpunten, kan de betreffende doorontwikkeling verder worden vormgegeven. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan motie 10 ("Biodiversiteit als uitgangspunt provinciaal beleid") die Uw Staten op 28 april jongstleden hebben aangenomen. Daarbij wordt aangehaakt op vergelijkbare initiatieven zoals de inspanningen om het provinciale beleid te verduurzamen en klimaatneutraal en circulair te maken (via het actieplan "Het Goede Voorbeeld"). In dit spoor kan ook samen met andere decentrale overheden en maatschappelijke partners worden opgetrokken.

Spoor 3: uitwerking stip op de horizon

Ten derde wordt toegewerkt naar een gezamenlijk beeld van wat een natuurinclusief Flevoland op termijn inhoudt. Dit beeld wordt met een breed participatief traject van co-creatie uitgewerkt (zoals via interne afstemming tussen de verschillende provinciale afdelingen, via samenwerking met de provinciale partners en via input van Uw Staten).

Bij deze uitwerking wordt tegelijkertijd afgestemd met vergelijkbare participatieve processen en wordt gekeken naar ruimtelijke (gebieds)ontwikkelingen waarin het gezamenlijke beeld een plek kan krijgen, waarbij wordt aangesloten bij de Ruimtelijke Kaart van Flevoland.

Op basis van zowel de verbeterpunten uit spoor 2 als het gezamenlijke beeld uit spoor 3 kan op termijn worden bepaald tot welke nieuwe opgaven dit leidt danwel op welke manier bestaande opgaven worden aangepast (naast de reeds bekende opgaven uit de in spoor 1 genoemde beleidstrajecten). Ook hierbij worden indicatoren benoemd danwel aangepast aan de hand waarvan de voortgang van de realisatie van de betreffende opgaven gemonitord kan worden.

Organisatie & middelen

Het PFNI is bedoeld als aanvulling op de bestaande uitvoeringspraktijk, waarbij bij de realisatie van de geschetste opgaven (reeds concreet voor spoor 1, nog uit te kristalliseren voor de sporen 2 en 3)

zoveel mogelijk naar samenwerking wordt gezocht met uitvoeringstrajecten die reeds lopen. In beeld komen in ieder geval:

- Uitvoering natuurbeleid
- Uitvoering Programma Nieuwe Natuur
- Uitvoering visie Landschap van de toekomst
- Uitvoering recreatiebeleid
- Uitvoering beleid bodem, milieu en klimaatadaptatie
- Uitvoering waterbeleid
- Landbouw Meerdere Smaken
- Circulaire economie
- Energietransitie
- Mobiliteit & infrastructuur
- Lelystad Next Level (hoofdstad van de nieuwe natuur)
- Realisatie 100.000 woningen in combinatie met natuurinclusief bouwen
- Nationaal Park NieuwLand
- Ruimtelijke kaart van Flevoland
- Flevodeal

Alleen als er geen geschikt uitvoeringstraject en / of instrumentarium beschikbaar is zal binnen het PFNI een nieuw uitvoeringstraject worden ingericht danwel nieuw instrumentarium worden opgezet. In dit licht worden momenteel reeds de mogelijkheden tot het opzetten van een boscompensatiebank en een systematiek voor landschappelijke inpassing van ruimtelijke ontwikkelingen (beide voortvloeiend uit de bossenstrategie) onderzocht. In het kader van het laatstgenoemde instrument kan ook de optie verkend worden om het PFNI op termijn als programma onder de Omgevingswet te brengen.

Qua middelen kan het PFNI een beroep doen op drie geldstromen:

1. Reserves provincie. Eerst aangewezen dekkingsbron betreft de resterende middelen vanuit het programma Nieuwe Natuur. In de Najaarsnota 2020 is besloten de beschikbare middelen binnen het programma Nieuwe Natuur in te zetten voor het PFNI. Vooruitlopend op het programma hebben Uw Staten besloten om de middelen voor de jaren 2022 en 2023 uit het Actieplan biodiversiteit alvast ter beschikking te stellen. De resterende beschikbare ruimte is op dit moment nog niet bekend. Indien nodig komt ook de reserve beheer en ontwikkeling natuur in beeld als dekkingsbron. Een eerste inventarisatie van de mate waarin er een beroep kan en zal worden gedaan op deze reserves zal ten behoeve van de eerste beeldvormende ronde (gepland voor september 2021, zie boven) gepresenteerd worden.
2. Meekoppeling van de opgaven met de reguliere middelen die beschikbaar zijn voor het natuurbeleid.
3. Nieuwe middelen die vanuit het Rijk beschikbaar komen in het kader van het Programma Natuur (zie introductie hierboven). Een SPUK hiertoe is aangevraagd.

Bij het verder financieel vertalen van spoor 1 is de beschikbare ruimte binnen de hierboven genoemde geldstromen kaderstellend. Bij spoor 2 en 3 is het het uitgangspunt dat eventuele meerkosten van de gerichte aandacht voor natuurinclusiviteit op termijn binnen de provinciale beleids-thema's worden opgevangen.

Planning

Met het vaststellen van de bestuursopdracht is het PFNI formeel in werking getreden. Dit betekent dat de reeds lopende uitvoering van de vijf in spoor 1 ondergebrachte beleidstrajecten inmiddels formeel onder het PFNI valt. Voor de sporen 2 en 3 is het vaststellen van de bestuursopdracht het startschot voor nadere uitwerking geweest.

De volgende mijlpaal is een beeldvormende ronde in de Provinciale Statencommissie RND. Hierbij wordt voor spoor 1 een overzicht van de uitvoering van de recent ingezette natuurbeleidstrajecten

en de samenhang daartussen geschetst. Daarnaast vragen we input van Uw Staten voor de verdere invulling van de sporen 2 en 3. Het is de planning dat de beeldvormende ronde in september 2021 plaatsvindt.

Hierna worden de sporen 2 en 3 verder uitgewerkt. Hierin worden de inventarisatie, verbeterpunten, aangepaste danwel aanvullende opgaven en de programmering daarvan (spoor 2) en het gezamenlijke beeld, de aangepaste danwel aanvullende opgaven en de programmering daarvan (spoor 3) geschetst. Parrallel hieraan loopt de uitvoering van de opgaven van de vijf beleidstrajecten uit spoor 1 gewoon door.

Het is vooralsnog de planning dat de uitwerking van de sporen 2 en 3 aan het eind van het tweede kwartaal van 2022 kan worden vastgesteld. Dit betekent dat beeld- en oordeelsvorming hierover in het eerste en tweede kwartaal van 2022 zal plaatsvinden. Te zijner tijd zal ook een update van de voortgang van spoor 1 en een monitoringssystematiek worden toegevoegd.

Bijlagen

Nvt